

1. Data je matrica podataka sa podacima o različitim psihotičkim stanjima:

Stanje	HAMA	HAMD	HASA
Normalno stanje	0.60	0.15	0.22
Lične promene	1.40	0.20	0.00
Opsednutost	4.71	1.59	1.12
Psihopatija	3.81	1.84	0.81
Histerija	3.03	1.24	0.55
Nemirno stanje	2.93	1.67	0.73

Metodom nehijerarhijske klasifikacije podeliti date entitete u tri grupe sa početnim rešenjem najudaljenijih elemenata korišćenjem city block odstojanja. Odrediti:

- Finalno odstojanje između klastera
- Definisati elemente svakog klastera i imenovati svaki od dobijenih klastera
- Utvrđiti migraciju centroida između inicijalnih i krajnjih rešenja klaster analize

2. Metodom hijerarhijske klasifikacije uz korišćenje city block odstojanja metodama minimalnog i maksimalnog povezivanja odrediti:

- Matricu hijerarhije
- Prikazati dendrograme i odrediti koja metoda je bolja za korišćenje
- Preseći dendrograme tako da se dobiju tri grupe
- Definisati imena navedenim grupama

3. Neka su poznati težinski koeficijenti drugog faktora i komunaliteti:

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
F1	+	+	-	-	+	+
h^2	0.14	0.06	0.43	0.55	0.40	0.52
F2	-0.37	-0.24	+0.47	+0.52	+0.43	+0.47

- Izračunati težinske koeficijente prvog faktora
- Rotirati vektore za 45°
- Prikazati težinske koeficijente na osnovu rotacije
- Odrediti pripadnost elemenata na osnovu dobijene rotacije
- Imenovati faktore
- Da li su faktori definisani datom matricom rotacije ortogonalni

4. Neka su na osnovu uzorka veličine $n = 10$ izračunati koeficijenti korelacije vektora $X^T = (X_1, X_2, X_3)$: $r_{12} = 0.67$, $r_{13} = -0.1$ i $r_{23} = -0.29$. Neka je još poznato da druga glavna komponenta nosi 30.9% varijabiliteta i da je prvi svojstveni vektor $(0.64, 0.69, -0.34)^T$.

- Koliko procenata varijabiliteta nose prve dve glavne komponente?
- Koliki je varijabilitet treće glavne komponente?
- Kolika je generalizovana varijansa vektora X?
- Izračunati ocenu korelace matrice na osnovu prve glavne komponente.
- Izračunati korelaciju između prve i treće glavne komponente.

Entiteti	Stanje	X_1	X_2	X_3
		HAMA	HAMD	HASA
e ₁	Normalno stanje	0,60	0,15	0,22
e ₂	Lične promene	1,40	0,20	0,00
e ₃	Opsednutost	4,71	1,59	1,12
e ₄	Psihopatija	3,81	1,84	0,01
e ₅	Histerija	3,03	1,24	0,55
e ₆	Nemirno stanje	2,93	1,67	0,73

- City Block odstojanje je zopravo korisćenje Minkovskih metrika gde je parametar jednako jedinici ($\lambda = 1$)

$$M_{RS} = \left[\sum_{j=1}^p |X_{rj} - X_{sj}|^\lambda \right]^{\frac{1}{\lambda}}$$

iz čega sledi sledeća klasifikacija:

$$d_{11} = 0$$

$$d_{12} = |0,60 - 1,40| + |0,15 - 0,20| + |0,22 - 0,00| = 0,8 + 0,05 + 0,22 = 1,07$$

$$d_{13} = |0,60 - 4,71| + |0,15 - 1,59| + |0,22 - 1,12| = 4,11 + 1,44 + 0,9 = 6,45$$

$$d_{14} = |0,60 - 3,81| + |0,15 - 1,84| + |0,22 - 0,81| = 3,21 + 1,69 + 0,59 = 5,49$$

$$d_{15} = |0,60 - 3,03| + |0,15 - 1,24| + |0,22 - 0,55| = 2,43 + 1,09 + 0,33 = 3,85$$

$$d_{16} = |0,60 - 2,93| + |0,15 - 1,67| + |0,22 - 0,73| = 2,33 + 1,52 + 0,51 = 4,36$$

$$d_{21} = d_{12} = 1,07$$

$$d_{22} = 0$$

$$d_{23} = |1,40 - 4,71| + |0,20 - 1,59| + |0,00 - 1,12| = 3,31 + 1,39 + 1,12 = 5,82$$

$$d_{24} = |1,40 - 3,81| + |0,20 - 1,84| + |0,00 - 0,81| = 2,41 + 1,64 + 0,81 = 4,86$$

$$d_{25} = |1,40 - 3,03| + |0,20 - 1,24| + |0,00 - 0,55| = 2,37 + 1,52 + 0,33 = 4,22$$

$$d_{26} = |1,40 - 2,93| + |0,20 - 1,67| + |0,00 - 0,73| = 2,33 + 1,52 + 0,73 = 4,58$$

$$d_{31} = d_{13} = 6,45$$

$$d_{32} = d_{23} = 5,82$$

$$d_{33} = 0$$

$$d_{34} = |4,71 - 3,81| + |1,59 - 1,84| + |1,12 - 0,81| = 0,9 + 0,25 + 0,31 = 1,46$$

$$d_{35} = |4,71 - 3,03| + |1,59 - 1,24| + |1,12 - 0,55| = 1,68 + 0,35 + 0,57 = 2,6$$

$$d_{36} = |4,71 - 2,93| + |1,59 - 1,67| + |1,12 - 0,73| = 1,78 + 0,08 + 0,39 = 2,25$$

$$d_{44} = d_{14} = 5,49$$

$$d_{42} = d_{24} = 4,86$$

$$d_{43} = d_{34} = 1,46$$

$$d_{44} = 0$$

$$d_{45} = |3,81 - 3,03| + |1,84 - 1,24| + |0,81 - 0,55| = 0,78 + 0,60 + 0,26 = 1,64$$

$$d_{46} = |3,81 - 2,93| + |1,84 - 1,67| + |0,81 - 0,73| = 0,88 + 0,17 + 0,08 = 1,13$$

$$d_{51} = d_{15} = 3,85$$

$$d_{52} = d_{25} = 3,22$$

$$d_{53} = d_{35} = 2,6$$

$$d_{54} = d_{45} = 1,64$$

$$d_{55} = 0$$

$$d_{56} = |3,03 - 2,93| + |1,24 - 1,67| + |0,55 - 0,73| = 0,1 + 0,43 + 0,18 = 0,71$$

$$d_{61} = d_{16} = 4,36$$

$$d_{62} = d_{26} = 3,73$$

$$d_{63} = d_{36} = 2,25$$

$$d_{64} = d_{46} = 1,13$$

$$d_{65} = d_{56} = 0,71$$

$$d_{66} = 0$$

\Rightarrow matrica rastojanja $D =$

	e_1	e_2	e_3	e_4	e_5	e_6
e_1	0	1,07	<u>6,45</u>	5,49	3,85	4,36
e_2		0	5,82	4,86	3,22	3,73
e_3			0	1,46	2,6	2,25
e_4				0	1,64	1,13
e_5					0	0,71
e_6						0

posto koristimo metodu najudaljenijih elemenata iz ~~tabele~~ matrice rastojanja možemo da vidimo da su entiteti e_1 i e_3 međusobno najudaljeniji od svih parova u matrici D . To rastojanje iznosi 6,45. Sada nam e_1 i e_3 predstavljaju prva dva centroida.

Da bismo našli treći centroid potrebno je izračunati razlike odstojanja odnosno udaljenosti početnih centroida e_1 i e_3 i ostalih entiteta.

Onaj entiteti čija je razlika odstojanja u odnosu na centroide najmanja postaje treći centroid. On je podjednako udaljen od svakog centroida.

\rightarrow entitet e_5 ima najmanju razliku odstojanja od centroida e_1 i e_3 i podjednako je udaljen od oba centroida u odnosu na ostale entitete pa s tim e_5 postaje centroid.

Sada imamo početne centroide:

$$(e_1) A^\circ = (0,60; 0,15; 0,22)$$

$$(e_3) B^\circ = (4,71; 1,59; 1,12)$$

$$(e_5) C^\circ = (3,03; 1,24; 0,55)$$

- Sada računamo odstojanja entiteta i centroida i pogledamo da li će se centroidi pomjeriti.

$$d(e_1, A^\circ) = |9,60 - 9,60| + |0,15 - 0,15| + |0,22 - 0,22| = 0$$

$$d(e_2, A^\circ) = |1,40 - 9,60| + |0,20 - 0,15| + |9,00 - 0,22| = 9,8 + 0,05 + 8,78 = 1,07$$

$$d(e_3, A^\circ) = |9,21 - 9,60| + |1,59 - 0,15| + |1,12 - 0,22| = 0,39 + 1,44 + 0,9 = 6,45$$

$$d(e_4, A^\circ) = |3,81 - 9,60| + |1,84 - 0,15| + |0,81 - 0,22| = 5,81 + 1,69 + 0,59 = 5,49$$

$$d(e_5, A^\circ) = |3,03 - 9,60| + |1,24 - 0,15| + |0,55 - 0,22| = 6,57 + 1,09 + 0,33 = 3,85$$

$$d(e_6, A^\circ) = |2,83 - 9,60| + |1,62 - 0,15| + |0,73 - 0,22| = 6,77 + 1,47 + 0,51 = 4,36$$

$$d(e_1, B^\circ) = |0,60 - 4,71| + |9,15 - 1,59| + |0,22 - 1,12| = 4,11 + 7,54 + 0,9 = 6,45$$

$$d(e_2, B^\circ) = |1,40 - 4,71| + |0,20 - 1,59| + |9,00 - 1,12| = 3,31 + 1,39 + 7,88 = 5,82$$

$$d(e_3, B^\circ) = |9,21 - 4,71| + |1,59 - 1,59| + |1,12 - 1,12| = 0$$

$$d(e_4, B^\circ) = |3,81 - 4,71| + |1,84 - 1,59| + |0,81 - 1,12| = 0,9 + 0,25 + 0,31 = 1,46$$

$$d(e_5, B^\circ) = |3,03 - 4,71| + |1,24 - 1,59| + |0,55 - 1,12| = 1,68 + 0,35 + 0,57 = 2,6$$

$$d(e_6, B^\circ) = |2,83 - 4,71| + |1,62 - 1,59| + |0,73 - 1,12| = 1,88 + 0,03 + 0,39 = 2,25$$

$$d(e_1, C^\circ) = |0,60 - 3,03| + |9,15 - 1,24| + |0,22 - 0,55| = 2,43 + 7,91 + 0,33 = 3,85$$

$$d(e_2, C^\circ) = |1,40 - 3,03| + |0,20 - 1,24| + |9,00 - 0,55| = 1,63 + 1,04 + 8,55 = 3,22$$

$$d(e_3, C^\circ) = |9,21 - 3,03| + |1,59 - 1,24| + |1,12 - 0,55| = 6,18 + 0,35 + 0,57 = 2,6$$

$$d(e_4, C^\circ) = |3,81 - 3,03| + |1,84 - 1,24| + |0,81 - 0,55| = 0,78 + 0,60 + 0,26 = 1,64$$

$$d(e_5, C^\circ) = |3,03 - 3,03| + |1,24 - 1,24| + |0,55 - 0,55| = 0$$

$$d(e_6, C^\circ) = |2,83 - 3,03| + |1,62 - 1,24| + |0,73 - 0,55| = 0,18 + 0,43 + 0,18 = 0,79$$

Formiramo novu tabelu i grupišemo entitete u određene grupe oduzeto pridruženimih centroidima od kojih su najmanje udaljeni:

Entiteti	A°	B°	C°	min
e_1 Normalno stanje	0	6,45	3,85	A°
e_2 Lične promene	1,07	5,82	3,22	A°
e_3 Opsežnost	6,45	0	2,6	B°
e_4 Psihopatija	5,49	1,46	1,64	B°
e_5 Histerija	3,85	2,6	0	C°
e_6 Nervorno stanje	4,36	2,25	0,71	C°

- Na osnovu pridruženih entiteta formiramo nove centrole:

$$A'_{(e_1, e_2)} \left(\frac{0,60 + 1,40}{2}; \frac{9,15 + 0,20}{2}; \frac{0,22 + 9,00}{2} \right) = (1,00; 9,15; 0,11)$$

$$B'_{(e_3, e_4)} \left(\frac{9,21 + 3,81}{2}; \frac{1,59 + 1,84}{2}; \frac{1,12 + 0,81}{2} \right) = (4,26; 1,715; 0,965)$$

$$C'_{(e_5, e_6)} \left(\frac{3,03 + 2,83}{2}; \frac{1,24 + 1,62}{2}; \frac{0,55 + 0,73}{2} \right) = (2,98; 1,455; 0,64)$$

Sada racunamo ovisno ova entiteta od novih centroida:

IV

$$d(e_1, A') = |0,6-1| + |0,15-0,175| + |0,22-0,11| = 0,4 + 0,025 + 0,11 = 0,535$$

$$d(e_2, A') = |1,4-1| + |0,20-0,175| + |0,00-0,11| = 0,4 + 0,25 + 0,11 = 0,535$$

$$d(e_3, A') = |9,21-1| + |1,59-0,175| + |1,12-0,11| = 3,71 + 1,415 + 1,01 = 6,135$$

$$d(e_4, A') = |3,81-1| + |1,84-0,175| + |0,81-0,11| = 2,81 + 1,665 + 0,7 = 5,175$$

$$d(e_5, A') = |3,03-1| + |1,24-0,175| + |0,55-0,11| = 2,03 + 1,065 + 0,44 = 3,535$$

$$d(e_6, A') = |2,93-1| + |1,62-0,175| + |0,73-0,11| = 1,93 + 1,495 + 0,62 = 4,045$$

$$d(e_1, B') = |9,6-4,26| + |0,15-1,715| + |0,22-0,965| = 3,66 + 1,565 + 0,745 = 5,92$$

$$d(e_2, B') = |1,40-4,26| + |0,20-1,715| + |0,00-0,965| = 2,86 + 1,515 + 0,965 = 5,34$$

$$d(e_3, B') = |4,21-4,26| + |1,59-1,715| + |1,12-0,965| = 0,95 + 0,125 + 0,155 = 0,23$$

$$d(e_4, B') = |3,81-4,26| + |1,84-1,715| + |0,81-0,965| = 0,45 + 0,125 + 0,155 = 0,23$$

$$d(e_5, B') = |3,03-4,26| + |1,24-1,715| + |0,55-0,965| = 1,23 + 0,425 + 0,415 = 2,12$$

$$d(e_6, B') = |2,93-4,26| + |1,62-1,715| + |0,73-0,965| = 1,33 + 0,045 + 0,235 = 1,61$$

$$d(e_1, C') = |0,6-2,98| + |0,15-1,455| + |0,22-0,64| = 2,38 + 1,305 + 0,92 = 4,105$$

$$d(e_2, C') = |1,4-2,98| + |0,20-1,455| + |0,00-0,64| = 1,58 + 1,255 + 0,64 = 3,475$$

$$d(e_3, C') = |4,21-2,98| + |1,59-1,455| + |1,12-0,64| = 1,23 + 0,135 + 0,48 = 2,345$$

$$d(e_4, C') = |3,81-2,98| + |1,84-1,455| + |0,81-0,64| = 0,83 + 0,385 + 0,17 = 1,385$$

$$d(e_5, C') = |3,03-2,98| + |1,24-1,455| + |0,55-0,64| = 0,05 + 0,215 + 0,09 = 0,355$$

$$d(e_6, C') = |2,93-2,98| + |1,62-1,455| + |0,73-0,64| = 0,05 + 0,215 + 0,09 = 0,355$$

Opet formiramo tabelu:

Entiteti:	A'	B'	C'	min
e ₁ Normalno stanje	0,535	5,92	4,105	A'
e ₂ Lične promene	0,535	5,34	3,475	A'
e ₃ Opsednutost	6,135	0,73	2,345	B'
e ₄ Psihopatija	5,175	0,73	1,385	B'
e ₅ Histerija	3,535	2,12	0,355	C'
e ₆ Nlenirno stanje	4,045	1,61	0,355	C'

Postoje redosled isti kao i u početnoj iteraciji postupak se završava.

FINALNI CENTROI DI:

$$A(1; 0,125; 0,11) \quad B(4,26; 1,715; 0,965) \quad C(2,98; 1,455; 0,64)$$

② Finalno odstojanje između klastera

12

$$d(A, B) = |1 - 4,26| + |0,125 - 1,215| + |0,11 - 0,965| = 3,26 + 1,54 + 0,855 = \underline{\underline{5,655}}$$

$$d(A, C) = |1 - 2,98| + |0,175 - 1,455| + |0,11 - 0,64| = 1,98 + 1,28 + 0,53 = \underline{\underline{3,79}}$$

$$d(B, C) = |4,26 - 2,98| + |1,215 - 1,455| + |0,965 - 0,64| = 1,28 + 0,26 + 0,325 = \underline{\underline{1,865}}$$

③ Definijati elemente svakog klastera i imenovati svaki od dobijenih klastera

I grupa (A) - "Normalno psihološko stanje" = {^{e₁} Normalno stanje, ^{e₂} licene promene}

II grupa (B) - "Teškopsihološko stanje" = {^{e₃} Opseđenost, ^{e₄} Psihopatija}

III grupa (C) - "Anksiozno psihološko stanje" = {^{e₅} Histerija, ^{e₆} Nedirnuće stanje}

④ Utvrditi migraciju centroida između inicijalnih i krajnjih rečenica klaster analiza

$$d(e_1, A) = |0,6 - 1| + |0,15 - 0,125| + |0,22 - 0,11| = 0,4 + 0,025 + 0,11 = \underline{\underline{0,535}}$$

$$d(e_3, B) = |4,21 - 4,26| + |1,59 - 1,215| + |1,12 - 0,965| = 0,95 + 0,125 + 0,155 = \underline{\underline{0,73}}$$

$$d(e_5, C) = |3,03 - 2,98| + |1,24 - 1,455| + |0,55 - 0,64| = 0,05 + 0,215 + 0,09 = \underline{\underline{0,355}}$$

2. Posto se u prethodnom zadatku računalo city block odstojanje načim istim podacima, što se traži i u ovom zadatku početna matica odstojanja je ista kao i u prethodnom zadatku. Oznaka entiteta e_j $j=1,6$ ima isto značenje

$$D_o = \begin{bmatrix} e_1 & e_2 & e_3 & e_4 & e_5 & e_6 \\ e_1 & 0 & 1,07 & 6,45 & 5,49 & 3,85 & 4,36 \\ e_2 & 0 & 5,82 & 4,86 & 3,22 & 3,23 \\ e_3 & 0 & 1,46 & 2,6 & 2,25 \\ e_4 & 0 & 1,64 & 1,13 \\ e_5 & 0 & 0,71 \\ e_6 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

simetrično

prorazimo
najmanji element

a) Najmanje rastojanje je 0,71 između entiteta e_5 i e_6 i oni se grupišu

- metoda maksimalnog povezivanja
- metoda minimalnog povezivanja

$$D_1 = \begin{bmatrix} e_1 & e_2 & e_3 & e_4 & (e_5, e_6) \\ e_1 & 0 & 1,07 & 6,45 & 5,49 & 4,36 \\ e_2 & 0 & 5,82 & 4,86 & 3,22 & 3,23 \\ e_3 & 0 & 1,46 & 2,6 & 2,25 \\ e_4 & 0 & 1,64 & 1,13 \\ (e_5, e_6) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

elementi:
uzimaju vrednost iz $\max(e_5, e_6)$

$$D_1 = \begin{bmatrix} e_1 & e_2 & e_3 & e_4 & (e_5, e_6) \\ e_1 & 0 & 1,07 & 6,45 & 5,49 & 3,85 \\ e_2 & 0 & 5,82 & 4,86 & 3,22 & 3,23 \\ e_3 & 0 & 1,46 & 2,6 & 2,25 \\ e_4 & 0 & 1,13 \\ (e_5, e_6) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

elementi:
uzimaju vrednost iz $\min(e_5, e_6)$

$$D_2 = \begin{bmatrix} (e_1, e_2) & e_3 & e_4 & (e_5, e_6) \\ e_1 & 0 & 5,82 & 4,86 & 3,23 \\ e_2 & 0 & 1,46 & 2,6 & 2,25 \\ e_3 & 0 & 1,64 & 1,13 \\ (e_5, e_6) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$D_2 = \begin{bmatrix} (e_1, e_2) & e_3 & e_4 & (e_5, e_6) \\ (e_1, e_2) & 0 & 5,82 & 4,86 & 3,23 \\ e_3 & 0 & 1,46 & 2,6 & 2,25 \\ e_4 & 0 & 1,13 \\ (e_5, e_6) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$D_3 = \begin{bmatrix} (e_1, e_2) & (e_3, e_4) & (e_5, e_6) \\ (e_1, e_2) & 0 & 5,82 & 3,73 \\ (e_3, e_4) & 0 & 2,6 & 0 \\ (e_5, e_6) & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

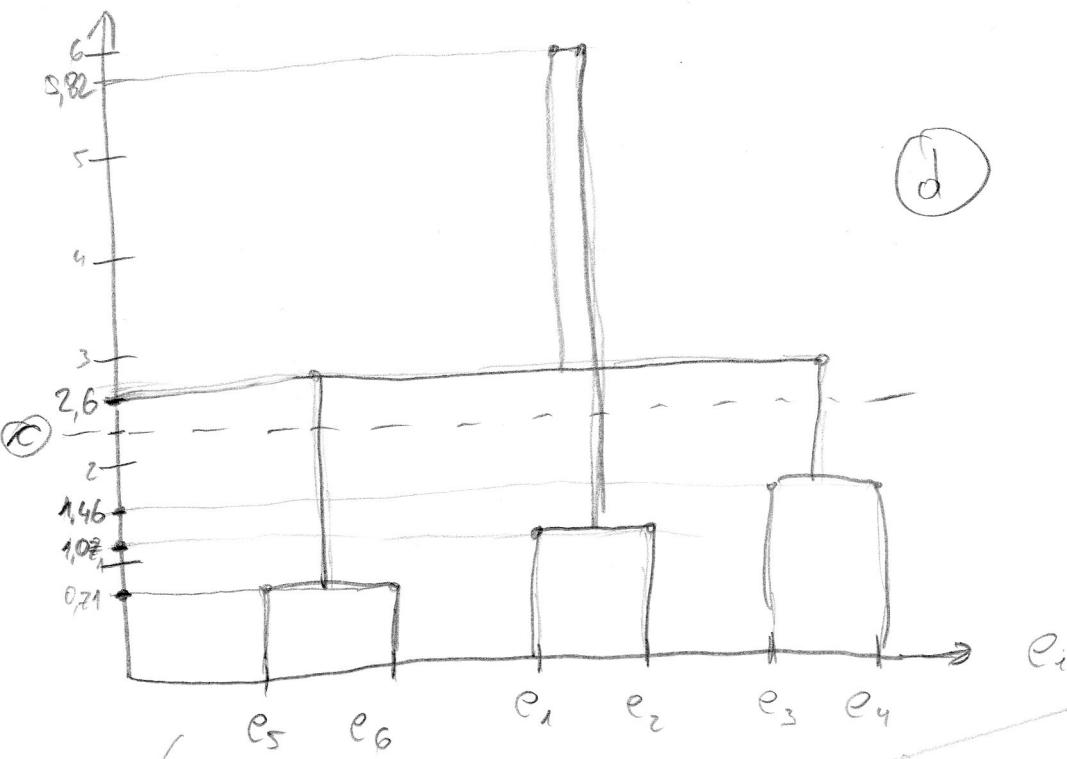
$$D_3 = \begin{bmatrix} (e_1, e_2) & e_3 & (e_4, e_5, e_6) \\ (e_1, e_2) & 0 & 5,82 & 3,85 \\ e_3 & 0 & 1,46 & 0 \\ (e_4, e_5, e_6) & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$D_4 = \begin{bmatrix} (e_1, e_2) & (e_3, e_4, e_5, e_6) \\ (e_1, e_2) & 0 & 5,82 \\ (e_3, e_4, e_5, e_6) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$D_4 = \begin{bmatrix} (e_1, e_2) & (e_3, e_4) & (e_5, e_6) \\ (e_1, e_2) & 0 & 3,85 \\ (e_3, e_4) & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

(3) Dendogram metode maksimalnog povezivanja

(II)

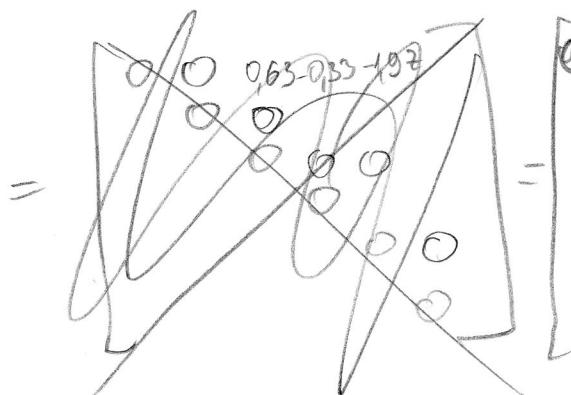
JPEG

$$D_{\max} = e_3$$

	e_1	e_2	e_3	e_4	e_5	e_6
e_1	0	1,02	5,82	5,82	5,82	5,82
e_2	0	5,82	5,82	5,82	5,82	
e_3	0	1,46	2,6	2,6		
e_4	0	2,6	2,6			
e_5	0	2,6	2,6	0,21		
e_6	0	2,6	2,6	0,21	0	

$$|D - D_{\max}| = e_1 \begin{bmatrix} 0 & 1,02 & 6,45 & 5,99 & 3,85 & 5,43 \\ 0 & 5,82 & 4,86 & 3,22 & 3,23 \\ 0 & 1,46 & 2,6 & 2,6 \\ 0 & 2,6 & 2,6 \\ 0 & 0,21 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} -$$

$$\begin{bmatrix} 0 & 1,02 & 5,82 & 5,82 & 5,82 & 5,82 \\ 0 & 5,82 & 5,82 & 5,82 & 5,82 \\ 0 & 1,46 & 3,6 & 2,6 \\ 0 & 2,6 & 2,6 \\ 0 & 0,21 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0,63 + 0,33 + 1,97 + 1,46 \\ 0 & 0 & + 0,96 + 2,6 - 2,09 \\ 0 & 0 & 0 + 0,35 \\ 0 & 0 & + 0,96 + 1,47 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow |D - D_{\max}| = 1,282$$

isto to i za
min

	e_1	e_2	e_3	e_4	e_5	e_6
e_1	102	3,85	3,85	3,85	3,85	
e_2		3,85	3,85	3,85	3,85	
e_3			1,46	1,46	1,46	
e_4				1/3	1/3	
e_5					0,71	
e_6						0

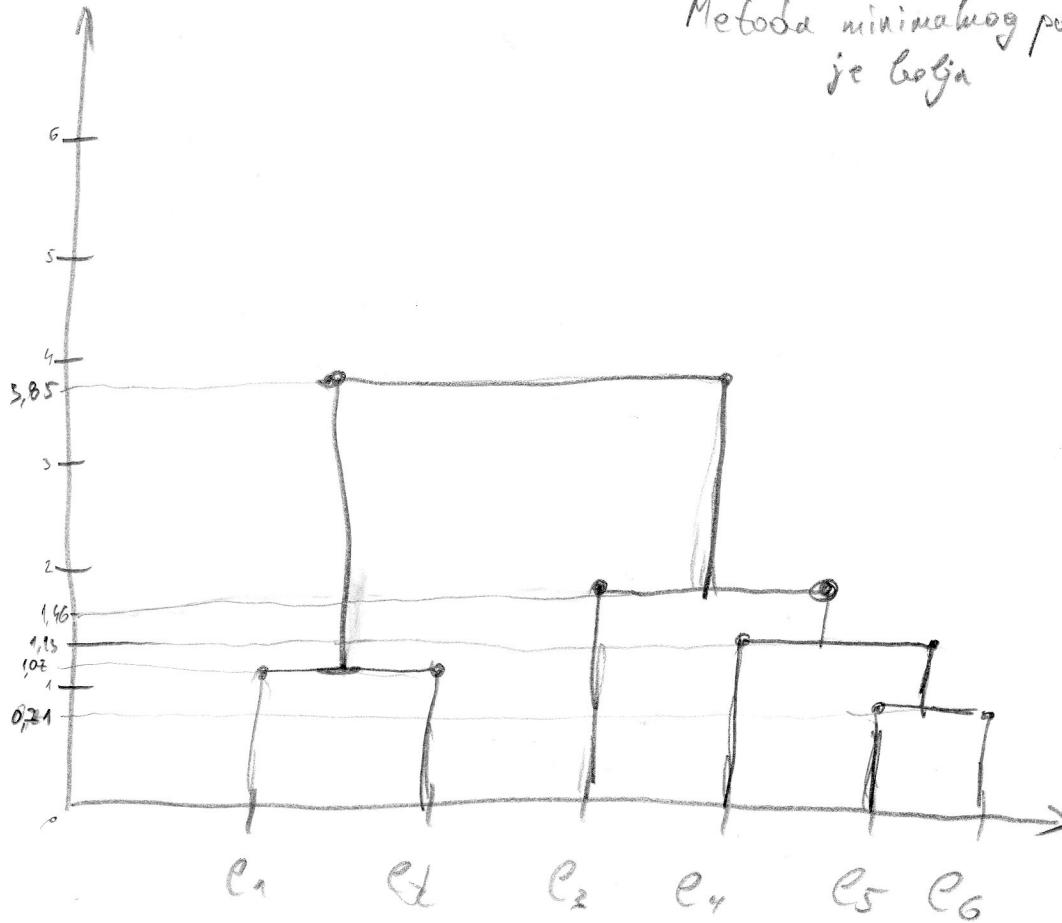
III

$$|D - D_{\min}| = \left[\begin{array}{cccccc} 0 & 1,07 & 6,45 & 5,49 & 3,85 & 4,36 \\ 0 & 3,82 & 4,86 & 3,22 & 3,73 & \\ 1,16 & & 2,6 & 2,25 & & \\ 0 & 1,64 & 1,13 & 0,21 & & \\ 0 & & 0,21 & & & \end{array} \right] - = \left[\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & 2,6 & 1,64 & 0 & 0,51 \\ 0 & 1,92 & 1,01 & 0,63 & 0,12 & \\ 0 & 0 & 1/4 & 0,79 & & \\ 0 & 0,51 & 0 & 0 & & \end{array} \right]$$

$$\Sigma_{|D - D_{\min}|} = 10,92$$

$$\Sigma_{|D - D_{\min}|} = 10,92 < \Sigma_{|D - D_{\max}|} = 12,82$$

Metoda minimalnog porezivanja
je bolja

3. zadatak

02904

01849

02209

$$\textcircled{2} \quad \text{Posto je } h_i^2 = \sum_{j=1}^n \beta_{ij}^2 \quad i = \sqrt{m}$$

$$h_1^2 = 0,14 = \beta_{11}^2 + (-0,37)^2 \Rightarrow \beta_{11} = \sqrt{0,14 - (-0,37)^2} = \sqrt{0,14 - 0,1369} = \sqrt{0,0031} \\ = 0,05567 \approx 0,056 \quad ? \text{ stavljam pozitivan znak jer je tako navedeno u tablici}$$

$$h_2^2 = 0,06 = \beta_{12}^2 + (-0,24)^2 \Rightarrow \beta_{12} = \sqrt{0,06 - (-0,24)^2} = \sqrt{0,06 - 0,0576} = \sqrt{0,0024} = \\ = 0,0489 \approx 0,049$$

$$h_3^2 = 0,43 = \beta_{13}^2 + (0,42)^2 \Rightarrow \beta_{13} = \sqrt{0,43 - (0,42)^2} = \sqrt{0,43 - 0,1764} = \sqrt{0,2536} = \\ = 0,5022 \approx 0,507$$

$$h_4^2 = 0,55 = \beta_{14}^2 + (0,52)^2 \Rightarrow \beta_{14} = \sqrt{0,55 - (0,52)^2} = \sqrt{0,55 - 0,2704} = \sqrt{0,2796} = \\ = 0,52877 \approx 0,529$$

$$h_5^2 = 0,40 = \beta_{15}^2 + (0,43)^2 \Rightarrow \beta_{15} = \sqrt{0,40 - (0,43)^2} = \sqrt{0,40 - 0,1849} = \sqrt{0,2151} = \\ = 0,46378 \approx 0,464$$

$$h_6^2 = 0,52 = \beta_{16}^2 + (0,42)^2 \Rightarrow \beta_{16} = \sqrt{0,52 - (0,42)^2} = \sqrt{0,52 - 0,1764} = \sqrt{0,3436} = \\ = 0,5469 \approx 0,547$$

$$\beta = \begin{bmatrix} F_1 & F_2 \\ \hline 0,056 & -0,37 \\ 0,049 & -0,24 \\ -0,452 & 0,42 \\ -0,529 & 0,52 \\ 0,464 & 0,43 \\ 0,547 & 0,42 \end{bmatrix}$$

⑥ Rotacija za 45°

$$\cos 45 = \sin 45 = 0,7071 \approx 0,707$$

II

matrica rotacije

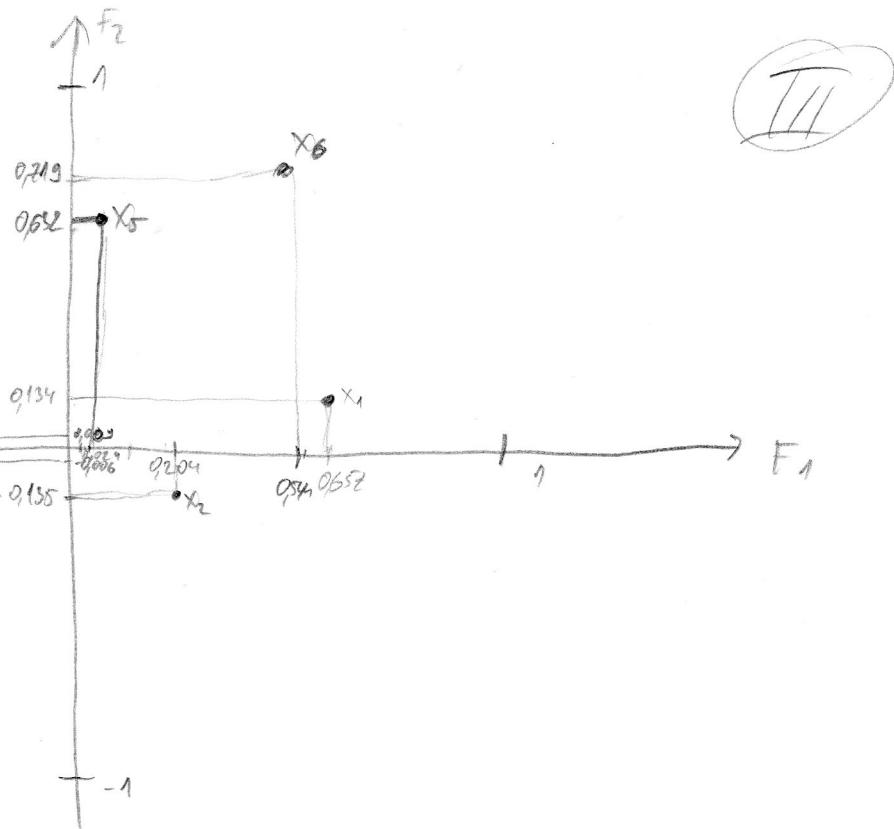
$$M_1 = \begin{bmatrix} \cos 45 & \sin 45 \\ -\sin 45 & \cos 45 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,707 & 0,707 \\ -0,707 & 0,707 \end{bmatrix}$$

$$P_1 = B \cdot M_1 = \begin{bmatrix} 0,056 & -0,37 \\ 0,049 & -0,29 \\ -0,457 & 0,47 \\ -0,529 & 0,52 \\ 0,464 & 0,43 \\ 0,547 & 0,47 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0,707 & 0,707 \\ -0,707 & 0,707 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0,56 \cdot 0,707 + (-0,37) \cdot (-0,707) & 0,56 \cdot 0,707 + (-0,37) \cdot 0,707 \\ 0,049 \cdot 0,707 + (-0,29) \cdot (-0,707) & 0,049 \cdot 0,707 + (-0,29) \cdot 0,707 \\ -0,457 \cdot 0,707 + 0,47 \cdot (-0,707) & -0,457 \cdot 0,707 + 0,47 \cdot 0,707 \\ -0,529 \cdot 0,707 + 0,52 \cdot (-0,707) & -0,529 \cdot 0,707 + 0,52 \cdot 0,707 \\ 0,464 \cdot 0,707 + 0,43 \cdot (-0,707) & 0,464 \cdot 0,707 + 0,43 \cdot 0,707 \\ 0,547 \cdot 0,707 + 0,47 \cdot (-0,707) & 0,547 \cdot 0,707 + 0,47 \cdot 0,707 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0,65751 \approx 0,657 & 0,13433 \approx 0,134 \\ 0,39592 + 0,26159 & 0,39592 - 0,26159 \\ 0,20933 \approx 0,204 & -0,133032 \approx -0,135 \\ 0,034643 + 0,16968 & 0,034643 - 0,16968 \\ -0,655389 \approx -0,655 & 0,009199 \approx 0,009 \\ -0,323099 + 0,33229 & -0,323099 + 0,33229 \\ -0,324003 - 0,36764 & -0,324003 + 0,36764 \\ 0,024038 \approx 0,024 & 0,632058 \approx 0,632 \\ 0,328048 + 0,30401 & 0,328048 + 0,30401 \\ 0,054439 \approx 0,054 & 0,219019 \approx 0,219 \\ 0,386729 - 0,35229 & 0,386729 + 0,33229 \end{bmatrix} =$$

$$P_1 = \begin{bmatrix} F_1 & F_2 \\ 0,657 & 0,134 \\ 0,204 & -0,135 \\ -0,655 & 0,009 \\ -0,324 & -0,006 \\ 0,024 & 0,632 \\ 0,544 & 0,219 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \end{bmatrix}$$

Ⓐ Prvom faktoru F_1 pripadaju elementi X_1, X_2, X_3 i X_4 što se može videti sa grafika.

Dругом faktoru F_2 pripadaju elementi X_5, X_6

Ⓑ F_1 - faktor prva četiri elementa (ako li G_i koristi matricu iz zadatka - faktor normalnih i testnih ps.)
 F_2 - faktor poslednja dva elementa (-II - faktor ankiotsnih ps.)

Ⓓ Da G_i faktori bili ortogonalni za matrica rotacije M treba da važi $M \cdot M^T = E$

$$M = \begin{bmatrix} 0,202 & 0,202 \\ -0,202 & 0,202 \end{bmatrix} \quad M \cdot M^T = \begin{bmatrix} 0,202 & 0,202 \\ -0,202 & 0,202 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0,202 & -0,202 \\ 0,202 & 0,202 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

\Rightarrow rotacija sa M matricom je ortogonalna rotacija.

(4)

$$R = \begin{bmatrix} 1 & 0,67 & -0,1 \\ 1 & -0,29 & \\ \text{sim.} & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{predpostavimo da su komponente do bijesne preko korelacije R maticice} \quad \text{tr}(A) = 3$$

(1)

~~Takđemo~~

$$|R - \lambda I| = \begin{vmatrix} 1-\lambda & 0,67 & -0,1 \\ 0,67 & 1-\lambda & -0,29 \\ -0,1 & -0,29 & 1-\lambda \end{vmatrix} =$$

$$= (1-\lambda)^3 + 0,67 \cdot (-0,29) \cdot (0,1) + (-0,1) \cdot 0,67 \cdot (-0,29) =$$

$$= ((1-\lambda)(-0,1))^2 + (1-\lambda)(-0,29)^2 + (1-\lambda) \cdot 0,67^2 =$$

$$= (1-2\lambda+\lambda^2)(1-\lambda) + 0,03886 - (1-\lambda)(0,01+0,0841+0,9489) =$$

$$= 1-2\lambda+\lambda^2-\lambda+2\lambda^2-\lambda^3 + 0,03886 - (1-\lambda) \cdot 0,543 =$$

$$= -\lambda^3 + 3\lambda^2 - 3\lambda + 1,03886 - 0,543 + 0,543\lambda =$$

$$= -\lambda^3 + 3\lambda^2 - 2,457\lambda + 0,49586 = 0 \Leftrightarrow -\lambda^3 + 3\lambda^2 - 2,457\lambda + 0,49586 = 0 \quad (3)$$

Pošto nam je poznato da je $\frac{\lambda_2}{\text{tr}(A)} = 30,9\% \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \frac{\lambda_2}{3} = 30,9\% \Rightarrow \lambda_2 = \frac{3 \cdot 30,9\%}{100\%} = \frac{92,7}{100} = 0,927$$

Pa dalje (3) rešavamo:

$$-\lambda^3 + 3\lambda^2 - 2,457\lambda + 0,49586 : \lambda - 0,927 = -\lambda^2 + 2,073\lambda - 0,535$$

$$\underline{-\lambda^3 + 0,927\lambda^2}$$

$$0 + 2,073\lambda^2 - 2,457\lambda$$

$$\underline{-2,073\lambda^2 + 1,927\lambda}$$

$$0 \quad -0,535\lambda + 0,49586$$

$$\underline{+0,535\lambda - 0,49586}$$

0

Dalje rešavamo

$$-\lambda^2 + 2,073\lambda - 0,535 = 0$$

$$\lambda_{1/2} = \frac{-2,073 \pm \sqrt{(2,073)^2 - 4(1)(-0,535)}}{-2} =$$

$$= \frac{-2,073 \pm \sqrt{4,297 - 2,14}}{-2} = \frac{-2,073 \pm \sqrt{2,157}}{-2} =$$

$$= \begin{cases} \frac{-2,073 + 1,469}{-2} = 0,302 \\ \frac{-2,073 - 1,469}{-2} = 1,771 \end{cases}$$

redimo λ korce
 ↓ od najvećeg
 ka najmanjem

$$\lambda_1 = 1,771$$

$$\lambda_2 = 0,302$$

$$\lambda_3 = 0,302$$

a) Procenat varijabiliteta prve 2 glavne komponente

$$\frac{\lambda_1 + \lambda_2}{\text{tr}(A)} = \frac{1,771 + 0,302}{3} = \frac{2,093}{3} = 0,697 \approx 0,693$$

Prve dve glavne komponente nose 69,93% ukupnog varijabiliteta

b)

$$\frac{\lambda_3}{\text{tr}(A)} = \frac{0,302}{3} = 0,10066 \approx 0,101 \quad (1 - \frac{\lambda_1 + \lambda_2}{\text{tr}(A)})$$

c) Generalizovana varijansa

Pošto se generalizovana varijansa može predstaviti preko ranga matrice $A \Rightarrow \text{tr}(A) = 3$

④ Ocena korelacije matrice na osnovi prve glavne komponente

$$\text{iznos} \quad \hat{\mathbf{S}} = \mathbf{x}_1 \cdot \mathbf{x}_1^T = 1,771 \cdot \begin{bmatrix} 0,64 & 0,69 & -0,34 \\ 0,69 & -0,34 \\ -0,34 & -0,2176 & 0,64 \cdot (-0,34) \end{bmatrix} =$$

$$= 1,771 \cdot \begin{bmatrix} 0,4096 & 0,4096 & -0,2176 \\ 0,64 \cdot 0,64 & 0,64 \cdot 0,69 & 0,64 \cdot (-0,34) \\ 0,69 \cdot 0,64 & 0,69 \cdot 0,69 & 0,69 \cdot (-0,34) \end{bmatrix} \Leftrightarrow$$

$$\begin{bmatrix} -0,2176 & -0,2346 & 0,1156 \\ (-0,34) \cdot 0,64 & (-0,34) \cdot 0,69 & (-0,34)^2 \end{bmatrix}$$

$$\Leftrightarrow \hat{\mathbf{S}} = \begin{bmatrix} 0,7254 & 0,7821 & -0,3854 \\ 0,7821 & 0,8432 & -0,4155 \\ -0,3854 & -0,4155 & 0,2047 \end{bmatrix}$$

⑤ Prema osobinama glavnih komponenti

korelacija između prve i treće glavne komponente

$$\text{je jednaka } \text{Cov}(Y_1, Y_3) = 0$$